

Mandeusok Mezopotámiában

Mandaeans in Mesopotamia

A mandeus vallás követői a mai Irak déli részén és Irán Ahváz tartományában élnek, azaz az ősi Mezopotámia déli részén. A vallás keletkezésének pontos körülményeiről keveset tudunk, de létezése még időszámításunk előttre tehető. A vallás, a „nyugati” elemek és Palesztinából való emigrációról szóló legenda ellenére, csakis Dél-Mezopotámiában keletkezhetett, hisz magában hordozza a dél-mezopotámiai jegyeket, és lényegében megőrzi a babiloni tudományát és kultúráját, de emellett sajátos módon más kultúrák elemeit is. Találunk benne héber („nyugati”), óegyiptomi, iráni és más elemeket. Mindez azt jelzi, hogy egy ősi mezopotámiai vallásról van szó. Nyelvük, a mandeus, az arámi nyelvek egy dél-mezopotámiai változata, a talmudi nyelv testvére. Terjedelmes irodalmuk van, a kutatók véleménye szerint a versben írt része az ókori költészet egyik legszebb darabja. Egykor a lakosság jelentős része mandeus vallású volt, de a ke-

Followers of the Mandaean religion live in the southern part of Iraq and in the Ahvaz territory of Iran, which is the southern part of ancient Mesopotamia. We know little about the circumstances of the emergence of this religion, but it dates from B.C. The religion, despite its western elements and its legend of having come from Palestine, must have had its origins in Southern Mesopotamia, for basically it preserves Babylonian science and culture, but we can also find traces of other cultures, Hebrew (“western”), ancient Egyptian, Iranian and other elements. All this means that it is an ancient Mesopotamian religion. Their language, Mandaic, is a Southern-Mesopotamian version of Aramaic languages, a relative of the Talmudic language. They have an extensive literature; according to researchers their poems are among the most

reszténység, majd a manicheizmus, de főképp az iszlám terjedése után egy kis lélekszámú vallássá zsugorodott. A mandeus vallás monoteista, a fény és a sötétség közötti ellentéttel jellemezhető. Az ember három részből áll: az emberi testből, amely a materiális világ része, a lélekből, amely a fény világa a testben raboskodó egyik darabja, valamint a gyöngye és önző szellemből. A lélek a fény világából jött, és oda tér vissza. Ám e földi rabság nem börtön; a mandeusok élvezik a szépet, élnek az életet és tisztelik a természetet, ezért vigyáznak rá, és tiltják a gyümölcsöt adó fák kivágását, az állatok levágása után pedig tisztálkodniuk és vezekelniük kell, mert mégis bünt követnek el az élettel szemben.

A mai mandeusok száma nehezen állapítható meg, valószínűleg nem haladja meg a 100 ezret (főleg Irakban és Iránban élnek, de az utóbbi 20-25 évben sokan vándoroltak ki Ausztráliába, Amerikába és Európába). Mindig is mesteremberek voltak, ők voltak régen a szerszámkészítők, az ezüst-

beautiful of ancient poetry. Once most of the population was of the Mandaean religion, but after the spread of Christianity, Manicheism and most important of all Islam, the number of believers shrunk.

Mandaeism is a monotheistic religion that can be characterized by the opposition of Light and Darkness. Man consists of three parts; the human body, which belongs to the material world, the soul, which is a part of the Light imprisoned in the body and the feeble and selfish mind/spirit. The Soul comes from the world of Light and returns there. But life on earth is not a real prison; Mandaean enjoy beauty, live their lives respecting nature, taking care of it and forbidding the felling of fruit trees, and after slaughtering animals they have to perform ablutions and atone for committing a sin against life.